

3.3 KDY JE KOMPOST ZRALÝ

Kompost voničko po lesní půdě se dočkáme zhruba za šest měsíců, může být však hotov již za 8 až 10 týdnů. Zralý kompost má tmavě hnědou barvu, je jemný a nepachne. Má schopnost zadržovat vodu, provzdušňovat půdu a obohacovat ji o živiny.

Zralost kompostu ověříme jednoduchým testem. Mělkou miskou naplníme kompostem a navlhčíme. Na povrch vyseme semínka, jemně přitlačíme a miskou zakryjeme fólií. Pokud po několika dnech většina semen vyklíčí, znamená to, že kompost již neobsahuje žádné škodlivé látky a můžeme jej použít. Syřel zelené klíčky svědčí o dobré vyzrálém kompostu, jsou-li však klíčky žluté či hnědé, ještě měsíc počkáme a znovu provedeme test.

3.4 SPRÁVNÉ POUŽÍVÁNÍ KOMPOSTU

Počáteční finanční i časová investice se vám vrátí v podobě krásných, rychle rostoucích rostlin, kvalitního ovoce a zeleniny. Kompost se hodí ke všem plodinám, ocenit jej i stromy a trávnik. Na dostatečně zásobování půdy živinami stačí 1-2 cm vysoká vrstva kompostu ročně, která se zapracovává mělce do půdy. Chcete-li zlepšit podmínky růstu vaší rostliny v květináči, smíchejte kompost a půdu v poměru 1:1.

3.5 PROBLÉMY S KOMPOSTEM

- **Zápach.** Může za to špatné složení nebo nedostatek vzduchu. Není – li kompost dobře provzdušněn, hnije. Pokud kompost pravidelně promícháváte, zkusíte dodat kompostu uhlík přidáním hnědého materiálu (větvce, listy, piliny, lepenky).
- **Neprohlhá rozklad.** Je-li kompost příliš vysušený, zalijte jej vodou a dodejte mu dostatek dusíku ze zbytků zeleniny a ovoce či posekané trávy.
- **Kompost láká živočichy.** Ochranu před hlodavci zabezpečí síťované podlahy Thermoking (možno dokoupit). Drobné mušky kompostu nijak neškodí.
- **Kompostování je příliš pomalé.** Přidejte trochu půdy, hotový kompost nebo přiměsí aktivující tenlí (např. močůvka nebo speciální urychlovače kompostů). Ujistěte se, že přidáváte dostatek zeleného materiálu kvůli obsahu dusíku.

Město Nepomuk

náměstí Augustina Němejce 63, 335 01 Nepomuk

Město Nepomuk společně se Státním fondem životního prostředí a fondem Evropské unie v rámci Operačního programu Životního prostředí připravil pro své občany projekt na separaci biologicky rozložitelného odpadu formou kompostování „Zkvalitnění systému nakládání s odpady ve městě Nepomuk - kompostéry“.

KOMPOSTOVÁNÍ

1	PROČ KOMPOSTOVAT	2
2	UMÍSTĚNÍ KOMPOSTERU	2
3	ZASADY KOMPOSTOVÁNÍ	2
3.1	MATERIÁL	2
3.1.1	MATERIÁL VHDNÝ KE KOMPOSTOVÁNÍ	2
3.1.2	CO NEPŘÍDÁVAT DO KOMPOSTU	3
3.2	JAK KOMPOSTOVAT?	3
3.2.1	TEPLOTA A VILKOST	3
3.3	KDY JE KOMPOST ZRALÝ	4
3.4	SPRÁVNÉ POUŽÍVÁNÍ KOMPOSTU	4
3.5	PROBLÉMY S KOMPOSTEM	4

1 PROČ KOMPOSTOVAT

Během pěstování z půdy postupně mizí živiny, které je potřeba průběžně doplňovat. Chemická hnojiva mohou mít negativní účinek na přirozenou strukturu půdy. Zvolit správné složení hnojiv a jejich dávkování bývá často velmi obtížné, kvalitní hnojiva jsou drahá.

Potřebný organický materiál bohatý na živiny si snadno připravíme sami kompostováním, během kterého dochází za pomoci vzduchu a půdních mikroorganismů k přeměně velkých organických látek na menší, stabilnější a pro rostliny snadněji dostupnější složky označované jako humus.

Velkou výhodou kompostování je využití rostlinného odpadu a kuchyňských zbytků rostlinného původu. Až dvě třetiny odpadu, který běžně vyhazujete do popelnice, můžete zužitkovat. Šetříme tak naši peněženku (platíme méně za odvoz odpadu a ušetříme za hnojivo) i životní prostředí.

2 UMÍSTĚNÍ KOMPOSTÉRU

Než začnete s montáží, určete vhodné umístění kompostéru. Při výběru místa dbejte na snadný přístup z domu i ze zahrady a zachovejte minimální vzdálenost 0,5 m od sousedního pozemku.

- umístěte kompostér na rovný povrch,
- před umístěním půdu nakypřete,
- neumisťujte na asfalt a beton a v blízkosti studny,
- vhodné je slunné až polostinné místo,
- musí být chráněno před větrem, avšak úplně bezvětrí je nevhodné.

3 ZÁSADY KOMPOSTOVÁNÍ

3.1 MATERIÁL

Správné složení kompostu je základem pro jeho správnou tvorbu. Rozlišujeme dvě skupiny odpadu – zelený (bohatý na dusík) a hnědý (bohatý na uhlík). Zelený odpad se vyznačuje měkkostí a vlhkostí, patří do něj tráva, zbytky zeleniny a ovoce. Hnědý je suchý a tvrdý, např. větve, papír.

Velikost materiálu úzce souvisí s provzdušněním. Velmi malé, kompaktní částčky nemohou být dostatečně provzdušněny, naopak větší částice jako je sláma nebo kousky dřeva umožní dostatečný přístup kyslíku. V trávě a hnojí se zase daří potřebným půdním mikroorganismům. Správný kompost by se proto měl skládat z různých typů odpadů.

V podstatě je možné kompostovat všechny organické látky, pozor však na chemicky ošetřené materiály a rostliny napadené různými chorobami. Ze špatných surovin dobývají kompost neodělatel!

3.1.1 MATERIÁL VHDNÝ KE KOMPOSTOVÁNÍ

- Dbejte na pestré složení kompostu.
- zelený odpad - zbytky ovoce a zeleniny, čerstvá tráva, čerstvé listy, hnoj, kávový lógr, čajové zbytky,
- hnědý odpad - suché listy, sláma, novinový papír, obaly a skořápky od vajčků, papírové utěrky a ubrousky, papírové lepenky, piliny, třísky, kůra, rozdrčené nebo seštepňované větvičky, ořechové skořápky, popel ze dřeva nebo dřevěného uhlí.

3.1.2 CO NEPŘÍDÁVAT DO KOMPOSTU

Kosti a zbytky masa, pecky, silupky z tropického ovoce (bývají chemicky ošetřeny), popel z uhlí, plevel, větve z tují, ořechové listy, rostliny napadené chorobami, prach z vysavačů, plasty, sklo, kov, barvy a ředidla, léky, potříštěný papír (časopisy), výkalý, pleny.

3.2 JAK KOMPOSTOVAT?

- Založení kompostu není obtížnou záležitostí, důležitý je však **výběr správného kompostéru**. Naše kompostéry mají vysokou životnost a jsou vhodné pro rychlé kompostování, neboť v nich dochází k rychlému těnání biologického odpadu díky systému ventilačních otvorů. Mají horní odklápací víko a spodní dvířka pro odebrání hotového humusu.
 - Při zakládání kompostu začínáme s 15 cm vrstvou hnědého materiálu (hrubého a vzdůšného), který nesmí chybět ani ve vyšších vrstvách k zajištění dobré aerace.
 - Kompostování urychlí **malé množství již vyzrálého kompostu** (z předchozího kompostu, od souseda), který obsahuje namožené půdní mikroorganismy. Umístíme jej na dno nového kompostu.
 - **Vrstvy hnědého a zeleného odpadu se střídají**, příliš hrubý materiál je dobře nadrtit. Na dva až tři díly hnědého připadá jeden díl zeleného. Máme-li větší množství trávy a vařených kuchyňských zbytků rostlinného původu, je dobré je mlchat s hrubším materiálem (nadrčené větve, sláma) a prospývat zralým kompostem nebo zemínou.
 - Hmotu občas **prolijeme kbelkem vody**.
 - **Dostatečně provzdušňujeme**. Při nízkém obsahu kyslíku dochází ke značnému zpomalení celého procesu a k hromadění amoniaku (čpavku), což se projevuje nepříjemným zápachem. Minimálně jednou za tři měsíce by se měl kompost přeložit, aby se spodní části dostaly na povrch a naopak. Zpočátku doporučujeme překládat častěji, a to po měsíci založení kompostu.
- ### 3.2.1 TEPLOTA A VLHKOST
- Mikroorganismy během kompostování uvolňují velké množství tepla. Je-li kompost správně založen a udržován, **udržíte si teplotu mezi 49 a 60 °C**, a to i v zimě. Pokud teploty kompostu je známku nedostatek kyslíku.
 - **Při 55 °C dochází k úmrtí nežádoucích patogenů**. Podářili se nám kompost udržet alespoň pár dnů nad touto hodnotou, nebude vzniklý humus obsahovat organismy způsobující různé choroby rostlin.
 - V letních měsících musíme ale dát pozor, aby teplota dlouhodobě nepřekročila 60 °C, jinak by došlo k úhynu potřebných půdních organismů a proces kompostování by trval podstatně délejší dobu.
 - **Po dokončení procesu kompostování teplota poklesne asi na 38 °C**. Začíná zrání kompostu, které trvá asi 2 měsíce. Během celého zrání je teplota konstantní.
 - **Vlhkost kompostu není potřeba nijak měřit**: bude-li povrch kompostu suchý, kompost zalijeme, pokud se po jeho stlačení v prohlubni vytvoří malé bazánky, je příliš vlhký.

NÁVOD NA SESTAVENÍ KOMPOSTÉRU

PALIS
PLZEŇ spol. s r.o.

OBSAH BALENÍ:

kuláč s výřezy 4 ks

půlkuláč s výřezy 24 ks

POSTUP MONTÁŽE:

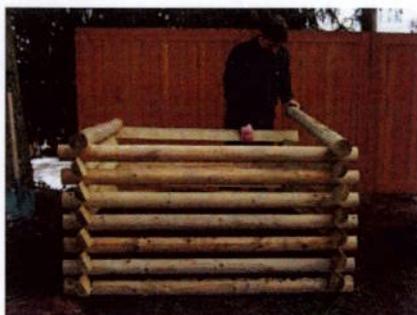
1. Zkontrolujte kompletnost dodávky materiálu!

2. Dva kusy kuláčů připravte na místo, kde chcete mít kompostér umístěný, ve vzdálenosti odpovídající výřezům.

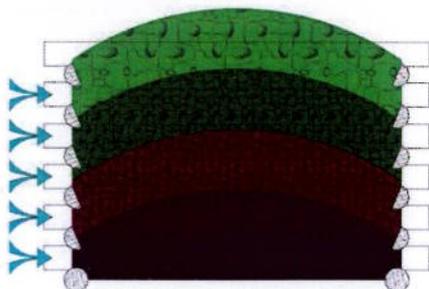

3. Skládejte jednotlivá patra z půlkuláčů na sebe. Jednotlivá patra lze odebírat a přidávat podle množství kompostované hmoty.

4. Poslední patro osadte zbylými dvěma kuláči.

Provětrávání kompostu:

Sestavený kompostér:

